

Андижон вилояти ҳокимлиги,
вилоят касаба уюшмалари
ташкilotлари Бирлашмаси
Кенгаши, Ўзбекистон савдо-саноат
палатаси вилоят ҳудудий бошқармаси
ўртасида ижтимоий-иқтисодий
масалаларга оид 2017-2019 йиллар
учун ҳудудий

К Е Л И Ш У В

Андижон вилояти Меҳнат Бош бошқармаси томонидан
2017 йил 15 май куни 01 сон тартиб
рақами билан билдириш рўйхатидан ўтказилди

Андижон шаҳри-2017 йил

**Андижон вилояти ҳокимлиги, вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари
бирлашмаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатасининг
вилоят ҳудудий бошқармаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича
2017-2019 йиллар учун
ҲУДУДИЙ КЕЛИШУВ**

Андижон вилояти ҳокимлиги (бундан буён – «Ҳукумат»), вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси Кенгаши (бундан буён – «Касаба уюшмалари»), Ўзбекистон Савдо-саноат палатасининг вилоят ҳудудий бошқармаси (бундан буён – «Иш берувчилар») кейинги ўринларда «Тарафлар» деб аталувчи мухтор вакиллар тимсолида:

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонун ҳужжатларига амал қилиб;

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг беш устувор йўналиши бўйича Ҳаракат стратегиясига амал қилган ҳолда;

фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, мустақил Ўзбекистон манфаатлари устуворлигини эълон қилиб;

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислоҳ Каримов томонидан илгари сурилган бешта тамойилга асосланган ижтимоий йўналтирилган эркин бозор иқтисодиётини шакллантиришга кўмаклашиш заруриятини тасдиқлаб;

давлат, иш берувчи ва ходимларнинг ижтимоий масъулияти муҳимлигини эътироф этган ҳолда;

ходимлар ва иш берувчиларнинг ҳуқуқлари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлаш борасида ўзаро амалий ҳамкорлик қилиш, аҳоли ҳаёт даражасини мутассил ошириш, жамиятда ижтимоий тотувлик ва барқарорликни сақлаш учун самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш мақсадида ижтимоий шериклик тамойилини амалга ошира бориб;

ижтимоий-иқтисодий масалалар хусусида келишиб сиёсат олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб берувчи мазкур Ҳудудий келишувни туздилар (бундан буён «Келишув») ва ўз зиммаларига қўйидаги йўналишлар бўйича мажбуриятларни олдилар.

**I. Иқтисодиётни, маҳаллий ишлаб чиқаришни ҳамда тадбиркорликни
ривожлантириш**

Жаҳон бозорида мамлакат иқтисодиёти рақобатбардошлигини янада ошириш, иқтисодиёт сектор ва тармоқларини модернизация ва диверсификация қилиш, экспорт салоҳиятини кенгайтириш, инвестицион фаолликни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишни давом эттириш мақсадида Тарафлар келгуси даврда қўйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

1. Таркибий ўзгаришлар сиёсатини амалга ошириш, саноатни диверсификация қилиш, ишлаб чиқаришни техник ва технологик жиҳатдан модернизация қилиш,

ахборот-коммуникация тизимларини кенг жорий этиш ҳисобига миллий иқтисодиёт рақобатбардошлигини оширишга доир ишларни ҳамкорликда амалга ошириш.

2. Инвестиция муҳитини, жумладан, корхоналар, аҳоли, хорижий инвесторлар инвестицияларини рағбатлантириш, ишлаб чиқариш ва инфратузилмани модернизация қилиш ҳамда ривожлантиришга маблағ сарфлаётган хўжалик субъектларини рағбатлантириш механизмларини такомиллаштириш ҳисобидан янада яхшилашни таъминлайдиган аниқ мақсадли чора-тадбирларни ҳаётга татбиқ этиш.

3. Иқтисодиётда хусусий мулк улушини ошириш, соғлом рақобат муҳитини шакллантириш, фаолиятнинг барча соҳаларида давлат иштирокини камайтириш бўйича ислохотларни янада чуқурлаштириш.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 октябрдаги «Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама ҳимоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПФ-4848-сонли Фармонини бажариш бўйича келишилган чора-тадбирларни қабул қилиш.

5. Аграр секторда таркибий ўзгаришларнинг сифат жиҳатидан янги босқичга ўтиш, шунингдек, фермерлик, деҳқон ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш, етказиб берилган кишлок хўжалиги маҳсулотлари учун самарали ўзаро ҳисоб-китоб механизмларини ишлаб чиқиш ва бу маҳсулотларни саноат асосида қайта ишлаш кўламини кенгайтириш орқали мамлакат озиқ-овқат ҳавфсизлигини янада мустаҳкамлаш.

II. Норматив ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ишларида иштирок этиш ва ходимларнинг ҳуқуқий ҳимояси таъминлаш

Мавжуд ҳуқуқий меъёрлардан фойдаланиш ва ҳуқуқий майдонни кенгайтириш йўли билан ходимларнинг меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ва манфаатларига риоя этилишини таъминлаш мақсадида, Тарафлар қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

6. Ходимларнинг меҳнат ва бошқа ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига тааллуқли меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқишда вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси иштирокини таъминлаш.

7. Андижон Давлат Университети, ўрта махсус. касб-хунар ва малака ошириш бўйича барча таълим муассасалари ўқув дастурларига «Халқаро ва миллий меҳнат стандартлари» мавзусида таълим курсларини киритиш.

8. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати томонидан қуйидаги масалаларда қабул қилиниши кўзда тутилган қонун лойиҳаларининг ишлаб чиқилишида фаол иштирок этиш:

меҳнат бозори инфратузилмасини ривожлантиришга, аҳоли бандлигини таъминлаш имкониятларини, аҳоли даромадлари ва турмуш даражасини оширишга қаратилган "Аҳоли бандлигига кўмаклашиш нодавлат ташкилотлари (рекрутинг агентликлари) тўғрисида"ги Қонунни қабул қилишга;

судгача фуқаролик ва ҳужалик низоларини ҳал этишнинг асосий тушунчалари, мақсадлари, вазифалари, механизмларини белгиловчи "Яраштирув жараёнлари (медиация) тўғрисида"ги Қонунни қабул қилишга;

давлат хизмати тизимини ташкил этиш ва фаолият кўрсатишининг асосий тамойилларини, давлат хизматининг кадрлар таркибини шакллантиришни, давлат хизматига ишга ўтиш, хизматни ўташ ва хизматдан кетиш масалаларини, бу борадаги қафолатларни тартибга солувчи "Давлат хизмати тўғрисида"ги Қонунни қабул қилишга;

меҳнат шартномаларини тузмасдан фаолият кўрсатадиган мавсумий ишчилар, шу жумладан вақтинчалик бир марталик ишларда меҳнат қиладиган шахсларнинг ҳуқуқий мақомини белгилашга;

меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича туман коэффицентлари ва устамаларини, шунингдек, йиллик қўшимча таътилнинг энг кам муддатини белгилаш бўйича тақлифлар киритиш мақсадида табиий-иқлим шароитлари оғир ва ноқулай туманлар рўйхатини шакллантириш учун тадқиқотлар ўтказишга.

9. Иш берувчилар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари раҳбарлари, олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари битирувчиларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш борасида тизимли ишларни амалга ошириш.

10. Касаба уюшмалари аниқлаган қонунбузарликлар мансабдор шахслар томонидан бартараф этилмаган ҳолатларда, юридик шахсларнинг юқори органлари билан ижтимоий шериклик ва мулоқот асосида ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларини судгача ҳимоя қилиш тизимини жорий этиш.

11. Касаба уюшмаларининг меҳнат қонунчилиги бузилишининг олдини олиш борасида вилоят ташкилотлари, муассасалари ва идоралар билан тизимли ҳамкорлигини таъминлаш.

12. Ишонч телефонлари ва виртуал қабулхоналар тармоғини кенгайтириш орқали ижтимоий-меҳнат масалалари юзасидан аҳоли билан Қайта алоқа механизмининг янада такомиллаштириш.

13. Вилоят ташкилотлари, муассасалари, корхона ва ташкилотлар, нодавлат нотижорат ва бошқа ташкилотлар, шу жумладан тадбиркорлик субъектларининг Халқаро меҳнат ташкилотининг асословчи конвенцияларига риоя этишга доир чоралари тизимини ҳар йили таҳлил қилиш.

III. Меҳнатга ҳақ тўлаш, даромадлар ва аҳолининг турмуш даражаси

Тарафлар келгуси даврда аҳоли даромадлари ва турмуш даражасини оғишмай юксалтириб боришни, вилоят фуқароларини ижтимоий қўллаб қувватлашни кучайтиришни назарда тутувчи чора-тадбирлар мажмуи амалга оширилиши зарур деб ҳисоблайдилар. Бу мақсадда Тарафлар қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

14. Мазкур Келишувнинг амал қилиш даврида меҳнатқашларнинг реал иш ҳақи ва даромадларини ошириш, ялпи ҳудудий маҳсулот таркибида меҳнат ҳақи улушини 30 фоиздан кам бўлмаган миқдорда сақлаб туришга доир чоралар кўриш.

15. Ижтимоий шерикларга меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солишда ва иш ҳақи ўз вақтида тўланишини таъминлашда жамоа келишувлари ва шартномаларининг ролини оширишга, иш ҳақидан қонунчиликда кўзда тутилмаган ушлаб қолишларга йўл қўйилмаслигига доир қўшимча чора-тадбирлар кўришни тавсия этиш.

16. Иш ҳақи ўз вақтида тўланиши, энг кам иш ҳақи стандартларига риоя этилиши, энг кам меҳнат ҳақи Ягона тариф сеткасинининг биринчи разряди ставкасидан кам бўлмаслиги устидан давлат ва жамоатчилик назоратини кучайтириш.

17. Жамоа шартномаларида иш ҳақи иш берувчиларнинг айби билан ўз вақтида тўланмаганлиги учун уларнинг жавобгарлигини, шу жумладан моддий жавобгарлигини назарда тутиш.

18. Ҳукумат, иш берувчилар ташкилотлари ва касаба уюшмалари ўртасида корхона ташкилот ва муассасаларда энг кам иш ҳақи миқдорига амал қилиниши бўйича уч томонлама маслаҳатлашувлар ўтказиш чораларини кўриш.

19. Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тариф қисми ва тарифга қўшимча қисми ўртасидаги мақбул нисбатни давлат томонидан ва жамоа шартномалари воситасида ўрнатилишини таъминлаш.

20. Меҳнат шартномасини **Иш берувчининг** ташаббуси билан бекор қилиниши фақатгина **Касаба уюшма қўмитасининг** олдиндан розлигини олиб амалга оширилади (Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно).

IV. Меҳнат бозорини ривожлантириш, аҳолини иш билан таъминлашга кўмаклашиш

Меҳнат бозорининг самарали фаолият юритишини таъминлаш ҳамда аҳолини иш билан таъминланганлик даражасининг юксалтирилишини ўз мақсади деб эътироф этган ҳолда Тарафлар янги иш ўринларини яратиш, кадрлар салоҳиятини сақлаб қолиш ва ривожлантириш борасида кучларни бирлаштириш зарур деб ҳисоблайдилар ва қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

21. Бандлик йўналишлари, тармоқлар ва ҳудудлар кесимида аҳоли бандлиги йиллик дастурларини ишлаб чиқиш ва бажариш бўйича тизимли чора-тадбирлар амалга оширилишини таъминлаб бориш. Бунда барқарор иш ҳақини ва ҳавфсиз меҳнат шароитларини таъминловчи доимий иш ўринлари, айниқса қишлоқ жойларида иш ўринлари яратилишига алоҳида эътибор қаратиш.

22. Халқаро Меҳнат Ташкилотининг услубиёти бўйича ҳисоблаб чиқилган умумий ишсизлик иқтисодий фаол аҳолининг ижтимоий мақбул даражасидан ошмаслигини таъминлаш, ишсиз фуқароларни касбий тайёргарликдан ўтказиш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, шунингдек уларни ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилинишини кенгайтириш.

23. Олий, ўрта махсус таълим муассасалари битирувчилари. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафидан муддатли ҳарбий хизматдан қайтган шахслар ва ижтимоий ҳимояга мухтож аҳоли қатламларининг бошқа тоифаларини ишга жойлаштиришга ҳар томонлама кўмаклашиш.

24. Меҳнат бозорини таҳлил қилиш асосида меҳнат бозорида талаб юқори бўлган касблар бўйича мутахассислар тайёрлашни, касб-хунар коллежлари битирувчиларини мутахассислиги бўйича ишга жойлаштирилишини таъминлаш, ёш мутахассисларни ўз иш ўринларида қўнимлилиги учун иш берувчилар масъулиятини ошириш.

25. Ижтимоий шериклар томонидан янги иш ўринлари яратилиши ва ишсизлик даражаси камайтирилиши устидан давлат назорати ва жамоатчилик мониторингини йўлга қўйиш, касаба уюшмалари вакилларини ҳокимликлар ҳузурдаги тегишли ишчи комиссиялар таркибига жалб этишга қўмаклашиш.

26. Чакана савдо, умумий овқатланиш ва қурилиш ташкилотларида ходимлар сони ва меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг энг кам меъёрларига риоя этилишини биргаликда назорат қилиш, бошқа кичик бизнес субъектлари учун шу каби талаблар ишлаб чиқилиши ҳамда жорий этилиши чораларини кўриш.

27. Туманларда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва Меҳнат вазирлигининг 2016 йил 1 августдаги 27-24 к/к – сонли қарори билан тасдиқланган «Фермер хўжаликларида меҳнат муносабатларини тартибга солиш, ходимлар сони ва иш ҳақи фондининг энг кам меъёрларини белгилаш тўғрисидаги низом» талабларига риоя этилишига қўмаклашиш.

28. Юридик шахсларнинг тугатилиши ва қайта ташкил этилиши натижасида бўшатиб олинган ходимларнинг қонуний ҳуқуқларига риоя этиш, уларни қайта ўқитиш, малакасини ошириш ва ишга жойлаштиришга қўмаклашиш.

29. Меҳнат миграциясини ҳуқуқий тартибга солиш, шунингдек, қайтиб келаётган мигрантларни ишга жойлаштириш бўйича амалий чоралар кўриш.

V. Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги

Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлигини ҳамкорликнинг устувор йўналишларидан бири деб ҳисоблаган ҳолда, Тарафлар ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

30. 2017-2019 йилларда меҳнат шароитлари ва муҳофазасини яхшилашга доир ҳаракат дастурини қабул қилиш ва бунда корхоналарда «яшил иш ўринлари», яъни муносиб меҳнат шароитларига эга иш ўринлари ташкил этишни кўзда тутиш.

31. Мамлакатни «яшил иқтисодиёт» тамойиллари асосида барқарор ривожлантиришга қўмаклашадиган шароитлар яратишга қаратилган «2013-2017 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф-муҳит муҳофазаси бўйича ҳаракатлар дастури»ни амалга оширишга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш.

32. Ишлаб чиқаришда шикастланиш ва касб касалликларининг олдини олиш, шунингдек, уларнинг пайдо бўлиш сабабларини бартараф этиш ишларини амалга оширишга эътибор қаратиш, меҳнат шароитлари ва муҳофазаси, саноат ва экологик хавфсизлик ҳолатини давлат назорат органлари билан ҳамкорликда текширишни амалда кенг қўллаш.

33. Қўйидагилар устидан давлат ва жамоатчилик назоратини кучайтириш:

иш берувчиларнинг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тизими билан тўлиқ қамраб олиниши;

корхона, ташкилот ва муассасаларда меҳнат муҳофазаси бўйича тадбирларни молиялаштириш;

иш ўринларини меҳнат шaroитлари ва ускуналарнинг шикаст етказиши мумкинлиги бўйича шаҳодатдан ўтказиш;

ташкilotлар раҳбарлари ва бошқа мансабдор шахсларидан меҳнат шaroитлари ва муҳофазаси, шунингдек, ишлаб чиқаришда бошқа барча бахтсиз ҳодисалар ва касб касалликлари тўғрисида ахборот олиш;

меҳнат муҳофазаси аҳволини ўрганиш, иш берувчиларнинг меҳнат муҳофазаси бўйича жамоа шартномалари ва келишувларида кўзда тутилган мажбуриятларни бажаришини назорат қилиш;

ишлаб чиқариш объектлари ва ишлаб чиқариш воситаларини синаш ва фойдаланиш учун қабул қилиш комиссиялари ишида ҳамда тиббий-меҳнат эксперт комиссияси мажлисларида мустақил экспертлар иштирок этиши;

техник тартибга солишга оид меъёрий ҳужжатлар ва меҳнат муҳофазаси масалалари бўйича меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда иштирок этиш;

ишлаб чиқаришда меҳнат муҳофазаси талабларининг бузилиши ва бахтсиз ҳодисаларни яширганликда айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисида тегишли органларга мурожаат қилиш;

меҳнат муҳофазаси бўйича ваколатли вакилларни сайлаш, ўқитиш, малакасини ошириш, жамоа шартномаларига улар ўз фаолиятини самарали амалга ошириши учун шaroитларни яратиш мажбуриятини киритиш.

34. Меҳнат муҳофазаси бўйича қоидалар ва нормаларни қайта кўриб чиқиш, ишлаб чиқиш ва жорий этиш дастурини ўз вақтида ва сифатли амалга ошириш бўйича ишларнинг мувофиқлаштирилишини таъминлаш.

35. Меҳнат муҳофазаси масалаларининг муҳим ўрин тутиши ҳақида жамоат фикрини шакллантириш бўйича оммавий ахборот воситалари орқали кенг тушунтириш ишларини олиб бориш.

36. Вилоят Қасаба уюшмалари ташкilotлари бирлашмаси томонидан меҳнат муҳофазаси бўйича жамоат назоратини энг яхши ташкил этиш юзасидан вилоят кўрик-танлови ўтказилишини давом эттириш.

VI. Ижтимоий қафолатлар, ижтимоий ҳимоя

Ишлаётган фуқаролар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш, муносиб ҳаёт учун меҳнат қилиш шарт-шaroитларини яратиб бериш мақсадида Тарафлар ўз зиммаларига қўйидаги мажбуриятларни оладилар:

37. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги "Кексалар ва ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада

такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-2705-сонли Қарорини амалга оширишга ҳар томонлама қўмаклашиш.

38. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги ПФ-4947-сонли Фармони билан тасдиқланган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили"да амалга оширишга оид Давлат дастури доирасида барча нодавлат нотижорат ташкилотлари билан биргаликда ҳар бир меҳнаткаш ва ҳар бир оилага етиб борган ҳолда уларнинг ижтимоий муаммоларини ҳал этишга ҳар томонлама қўмаклашиш.

39. Вилоятда фаолият юритаётган барча меҳнат жамоалари, ҳамда янги ташкил этилаётган нодавлат сектори тизимидаги хўжалик субъектлари ходимларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқлари ҳимоясини янада кучайтириш мақсадида амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ мазкур хўжалик субъектларида бошланғич касаба уюшмаси ташкилотини тузиш, уларда меҳнат қилаётган ходимларни тўлиқ жамоа шартномавий муносабатлар билан камраб олиш ва низом асосида фаолият кўрсатиши учун иш берувчилар томонидан тегишли шароитлар яратиб бериш.

40. Ҳар бир маҳаллада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлар, имконияти чекланган болалар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун ҳар йили «Наврўз» ва «Мустақиллик» байрамлари арафасида мақсадли умумхалқ хайрия ҳашарларини ўтказиш.

Вилоят аҳолисини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида маҳаллий бюджетдан ҳар йили шаҳар ва туманлар миқёсида имкон даражасида етарли маблағлар ажратилишини таъминлаш.

41. Вилоятда коммунал хизмати соҳасини яхшилаш, маҳаллалар ижтимоий инфратузилмасини ривожлантириш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, аҳолини сифатли ичимлик суви билан таъминлаш, кўчаларни таъмирлаш, жойларда замонабон турар жой биноларини қуришга йўналтирилган дастурларни амалга ошириш. Вилоятда ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларнинг уй-жой, маиший шароитларини яхшилаш. Вилоят аҳолисига савдо, маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича аниқ чоралар кўриш.

42. Корхоналарда иш ўринларини қисқартирилиши чоғида ёки корхона инкирозга учраган ҳолатларда ходимларнинг манфаатларини амалдаги қонун талаблари асосида ҳимоя қилинишини таъминлаш.

43. Вилоятнинг меҳнатга лаёқатли аҳолисини, айниқса хотин-қизларни, ёшларни иш билан таъминлаш чораларини кўриш. Янги иш ўринларини ташкил этиш юзасидан тадбирларни давом эттириш. Вилоят, шаҳар ва туманлар "Бандлик" дастурларини ишлаб чиқишда касаба уюшма ташкилотлари таклифларини инобатга олиш.

44. Жамоа шартномалари ва келишувлари орқали кам таъминланган оилаларга, болали оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийларига моддий ёрдам кўрсатиб бориш.

45. Вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси ва Савдо-саноат палатасининг вилоят ҳудудий бошқармаси томонидан ёлғиз кексаларга, шунингдек «Саховат» ва «Мурувват» уйларига моддий кўмак чораларини кўллаш.

46. Бизнеснинг корпоратив ижтимоий масъулиятини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш.

VII. Маънавий-маърифий ишлар, жисмоний тарбияни оммалаштириш ишлари, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш

Тарафлар ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

47. Иш берувчиларга ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини ҳар йили маданий дам олдириш, туризм ва соғломлаштиришни ташкил этиш чораларини кўриб боришни тавсия қилиш.

48. Ҳар йили кам таъминланган ва кўп болали оилалар аъзолари, Чернобил АЭСидаги фалокатни бартараф этиш иштирокчилари, байналминалчи жангчилар, ишлаётган меҳнат фахрийлари ва ногиронлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси олдида хизматлари бор шахсларнинг маълум миқдорини ўрнатилган тартибга асосан касаба уюшма ва ижтимоий сугурта бюджетни маблағлари ҳисобидан санаторийларда соғломлаштиришни ташкил этиш.

49. Ёз мавсумида болаларнинг болалар соғломлаштириш оромгоҳларида дам олиш ва соғломлаштирилишини ташкил этишга қаратилган тизимли чора-тадбирларни амалга ошириб бориш.

50. Болалар соғломлаштириш оромгоҳларида «Меҳрибонлик» уйлари тарбияланувчиларини соғломлаштирилишига кўмаклашиб бориш.

51. Болаларни соғломлаштириш учун замонавий шароитлар яратиш, болалар соғломлаштириш оромгоҳларида сменалар сонини кўпайтириш ҳамда уларни модернизация қилишга алоҳида эътибор қаратиш.

52. Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларининг фойдали ҳамда мазмунли хордик чиқаришларини ташкил этиш мақсадида маънавий-маърифий, маданий-оммавий ва спорт тадбирларини ҳамкорликда ўтказиш.

VIII. Аёллар ва ёшлар учун кўшимча қафолатлар

Тарафлар аёллар ва ёшлар учун Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида назарда тутилган қафолатларга риоя этишни ва имтиёзлар беришни ўз зиммасига олган ҳолда қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

53. Халқаро Меҳнат Ташкилотининг қуйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этилишини таъминлаш:

«Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида»ги 29-сонли Конвенция;

«Тенг аҳамиятли меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида»ги 100-сонли Конвенция;

«Оналикни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги 103-сонли Конвенция;
«Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисида»ги 105-сонли Конвенция;
«Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида»ги 111-сонли Конвенция;
«Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида»ги 138-сонли Конвенция;
«Болалар меҳнатининг оғир шакллари тақиқлаш ва йўқ қилишга доир шошилинч чоралар тўғрисида»ги 182-сонли Конвенция.

54. Жамоа шартномаларида аёллар ва ёшларга имтиёзлар бериш, улар учун маънавий ва моддий қўллаб-қувватлаш чораларини қўллаш масалаларини назарда тутиш, шу жумладан:

хомиладорлик ва туғини таътиллари кунини узайтириш;
болали аёлларга моддий ёрдам кўрсатиш ва қисқартирилган иш вақтини ўрнатиш;
касб-хунар таълими муассасаларининг битирувчиларига меҳнат муносабатлари соҳасида қўшимча имтиёзлар ўрнатиш;

узок муддат фойдаланиладиган товарлар харид қилиш, уй-жой қурилиши, шунингдек сафарбарлик чакируви захирасида хизматни ўташга ҳақ тўлаш учун ёш ходимларга фойзсиз ссудалар бериш.

55. Касб-хунар коллежлари битирувчиларининг ишга жойлаштирилишини ва иш жойларида қўнимлилигини алоҳида назоратга олиш.

IX. Ижтимоий мулоқот ва ижтимоий шерикликни ривожлантириш

Тарафлар, ижтимоий-меҳнат муносабатлари соҳасидаги муаммоларни маданий йўл билан ҳал этиш услуби ҳисобланган ижтимоий мулоқот гоёсига содиқлигини эълон қилиб, ўз зиммаларига қўйидаги мажбуриятларни оладилар:

56. Долзарб ижтимоий иқтисодий масалаларни муҳокама қилиш учун қасаба уюшмалари фаоллари ва иш берувчиларнинг Ҳокимият, вилоят ташкилотлари вакиллари билан давра суҳбатларини ташкил этиб бориш.

57. Қасаба уюшмалари ва иш берувчилар бирлашмаларининг қонуний ҳуқуқларига риоя этиш, уларнинг қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган тартибда тузилишига ва фаолият юритишига тўсқинлик қилинишига йўл қўймаслик.

58. Халқаро меҳнат ташкилотининг «Бирлашмалар эркинлиги ва қасаба уюшмаларига бирлашиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги 87-сонли Конвенциясига мувофиқ ташкилотларда ходимлар вакиллариининг эркин фаолият кўрсатиши учун шароитлар яратишга қўмақлашиш.

59. Кичик бизнес ташкилотларида ижтимоий-меҳнат муносабатларини жамоа шартномалари асосида тартибга солиш амалиётини кенгайтиришга ёрдам бериш.

60. Ягона музокара жараёнини тадбиқ қилиш мақсадида қуйидагиларни тавсия этиш:

тегишли корхона, ташкилот, муассасаларда жамоа шартномаларини – март ойидан кечиктирмай тузишни;

жамоа шартномаларини бажариш якунларини меҳнат жамоалари умумий йиғилиш (конференция)ларида тегишли йилнинг 1 апрелидан кечиктирмасдан кўриб чиқилишини.

61. Касаба уюшмаларининг қарорлар қабул қилиш жараёнидаги иштирокини таъминлаш мақсадида қуйидагиларни тавсия этиш:

вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси Кенгаши раҳбар ходимларини Ҳалқ Депутатлари вилоят Кенгашининг тегишли масалалар бўйича доимий комиссиялари таркибига киритиш ва йиғилишларида қузатувчи сифатида иштирок этишларини;

бошланғич касаба уюшмаси ташкилоти раҳбарини корхонанинг бошқарув органларига киритилишини (акционерлик жамиятларида).

Х. Келишувнинг амал қилиши, уни амалга ошириш механизми ва бажарилиши учун тарафларнинг жавобгарлиги

62. Мазкур келишув 2017-2019 йиллар учун тузилган бўлиб навбатдагиси қабул қилингунга қадар амалда бўлади. Келишув Андижон вилоятининг барча туман, шаҳар ҳудудларида амал қилади.

63. Тарафлар мазкур Келишувни ижтимоий-иқтисодий масалалар хусусида келишиб сўбат олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб берувчи ижтимоий шерикликнинг асосий ҳужжати деб эътироф этадилар ҳамда мазкур Келишувга амал қилиш, унинг барча шартларини бажариш мажбуриятини ўз зиммаларига оладилар.

64. Мазкур келишувнинг айрим меъёрий ҳолатлари тармоқ келишувларга ва жамоа шартномаларига киритиш орқали амалга оширилиши лозим.

65. Мазкур Келишувга имзо чеккан ҳар бир Тараф унинг мақсадлари рўйбага чиқарилиши учун ўз ваколатлари доирасида масъулиятни тан олади ва юзага келиши мумкин бўлган муаммоларни ҳал этишда ҳамкорлик қилиш мажбуриятини олади.

66. Тарафлар мазкур келишувнинг амал қилиш даврида қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

а) ижтимоий-меҳнат муносабатларининг энг муҳим масалалари юзасидан Тарафларнинг манфаатларига тааллуқли қарорлар қабул қилишдан олдин ўзаро маслаҳатлашувлар ўтказиш;

б) ҳар йили қаида бир марта Келишув бажарилишининг бориши ва якунларини муҳокама қилиб бориш.

67. Мазкур Келишувга имзо чеккан Тарафларнинг ҳар бири унга аввал олинган мажбуриятларнинг бажарилишига тўсқинлик қилмайдиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифлар беришга ҳақлидир. Ушбу таклифлар Тарафларнинг ўзаро розилиги билан қабул қилиниши мумкин.

68. Мазкур Келишув бажарилиши устидан назоратни Тарафлар томонидан тасдиқланган уч томонлама комиссия амалга оширади.

2017 йил «4» май да Андижон шаҳрида тузилди.

Андижон вилояти ҳокими
Ш. Абдурахмонов

2017 йил май

Андижон вилоят Касаба
уюшмалари ташкилотлари
бирлашмаси Кенгаши раиси

К. Парпиев

2017 йил май

Ўзбекистон Республикаси
Савдо-саноат палатасининг вилоят
худудий бошқармаси бошлиғи

У. Таджибаев

2017 йил май

**Андижон вилояти ҳокимлиги, вилоят касаба уюшмалари
ташкilotлари Бирлашмаси Кенгаши, савдо-саноат палатаси вилоят
худудий бошқармаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид
2017-2019 йиллар учун келишув бажарилиши устидан
назоратни амалга оширувчи
УЧ ТОМОНЛАМА КОМИССИЯ**

Вилоят ҳокимлиги вакиллари:

1. Миркомиллов Азизбек - Вилоят ҳокимлигининг ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маънавий-маърифий масалалари бўйича котибият мудир
2. Қўшаков Фарходбек - Вилоят ҳокимлигининг диний ва жамоа ташкilotлари билан алоқалар бўйича котибият мудир
3. Низомова Мавлудахон - Вилоят ҳокимлигининг оила, оналик ва болаларни ижтимоий муҳофаза қилиш масалалари бўйича котибият мудир

**Вилоят касаба уюшмалари ташкilotлари Бирлашмаси Кенгашининг
вакиллари:**

1. Ш. Нишанов - Вилоят касаба уюшмалари ташкilotлари Бирлашмаси Кенгаши раисининг ўринбосари
2. Б. Жўраев - Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмалари Республика Кенгашининг вилоятдаги масъул ташкilotчиси
3. З. Абдуллаев - Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмалари Республика Кенгашининг вилоятдаги масъул ташкilotчиси

Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят худудий бошқармаси вакиллари:

1. С. Юсупов - Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят худудий бошқармаси бошлиғи ўринбосари
2. Х. Алимжанов - Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят худудий бошқармаси мониторинг бўлими бошлиғи
3. А.Джалилов - Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят худудий бошқармаси экспорт бўлими етакчи мутахассиси

Изоҳ: Агарда, комиссия аъзоларидан бири бошқа ишга ўтган тақдирда унинг ўрнига ушбу лавозимга янги тайинланган (сайланган) раҳбар (ёки ходим) тўғридан-тўғри ушбу комиссия аъзоси ҳисобланади.

